

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

28 november 2024

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van de wet van 2 mei 2019
betreffende de bij de Kamer
van volksvertegenwoordigers
ingediende verzoekschriften teneinde
een maximumtermijn voor het verzamelen
van handtekeningen in te voeren**

(ingediend door de heer Franky Demon)

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

28 novembre 2024

PROPOSITION DE LOI

**modifiant la loi du 2 mai 2019
relative aux pétitions adressées
à la Chambre des représentants
en vue d'instaurer
un délai maximum de deux ans
pour la récolte de signatures**

(déposée par M. Franky Demon)

SAMENVATTING

Dit voorstel beoogt de wet verzoekschriften te wijzigen en een termijn van maximaal twee jaar voor het verzamelen van handtekeningen in de wet in te schrijven.

De termijn van twee jaar lijkt redelijk in het kader van het door de Kamer van volksvertegenwoordigers nagestreefde doel van de verwerking ter zake. Binnen dergelijke termijn kan er immers worden gewaakt over het actuele karakter van het verzoek waarop het verzoekschrift betrekking heeft. Petities kunnen niet oneindig handtekeningen verzamelen.

Bovendien kan er door te werken met een maximale termijn van twee jaar vanaf de eerste handtekening vermeden worden dat er bij de diensten en de commissie Verzoekschriften van de Kamer van volksvertegenwoordigers een geaccumuleerde achterstand bij de behandeling van verzoekschriften zou ontstaan wat zou indruisen tegen de doelstelling om de petitionarissen op tijd een antwoord te bieden.

RÉSUMÉ

Cette proposition vise à modifier la loi relative aux pétitions et à préciser dans celle-ci que la récolte de signatures ne peut excéder un délai maximum de deux ans.

En l'espèce, les finalités du traitement par la Chambre des représentants semblent pouvoir justifier une durée de deux ans. Ce délai offre en effet l'assurance que la demande à laquelle la pétition se rapporte reste d'actualité. La récolte de signatures en faveur d'une pétition ne peut avoir lieu indéfiniment.

En outre, un délai maximum de deux ans à compter de la première signature permet d'éviter l'apparition d'un arriéré dans l'examen des pétitions au sein des services et de la commission des Pétitions de la Chambre des représentants. Un tel arriéré ne serait pas conforme à l'objectif d'informer les pétitionnaires en temps utile du sort réservé à leur démarche.

N-VA	: Nieuw-Vlaamse Alliantie
VB	: Vlaams Belang
MR	: Mouvement Réformateur
PS	: Parti Socialiste
PVDA-PTB	: Partij van de Arbeid van België – Parti du Travail de Belgique
Les Engagés	: Les Engagés
Vooruit	: Vooruit
cd&v	: Christen-Democratisch en Vlaams
Ecolo-Groen	: Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
Open Vld	: Open Vlaamse liberalen en democraten
DéFI	: Démocrate Fédéraliste Indépendant

Abréviations dans la numérotation des publications:		Afkorting bij de nummering van de publicaties:	
DOC 56 0000/000	Document de la 56 ^e législature, suivi du numéro de base et numéro de suivi	DOC 56 0000/000	Parlementair document van de 56 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA	Questions et Réponses écrites	QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral	CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag
CRABV	Compte Rendu Analytique	CRABV	Beknopt Verslag
CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)	CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)
PLEN	Séance plénière	PLEN	Plenum
COM	Réunion de commission	COM	Commissievergadering
MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT	Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

De wet van 2 mei 2019 betreffende de bij de Kamer van volksvertegenwoordigers ingediende verzoekschriften (hierna “wet verzoekschriften”) voorziet de mogelijkheid voor indieners van een verzoekschrift om gehoord te worden door de Kamer van volksvertegenwoordigers.

Artikel 4 van de wet verzoekschriften voorziet in de volgende voorwaarden waaraan het verzoekschrift moet voldoen opdat de hoofdindiener ervan door de Kamer zou worden gehoord:

1° voldoende steun hebben, het verzoekschrift moet ingediend zijn door ten minste 25.000 natuurlijke personen die hun woonplaats in België hebben en die de volle leeftijd van 16 jaar hebben bereikt, waarvan tenminste 14.500 hun woonplaats hebben in het Vlaams Gewest, 2500 in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en 8000 in het Waals Gewest;

2° het verzoekschrift moet schriftelijk of elektronisch, of een combinatie van beide, ingediend zijn bij de Kamer van volksvertegenwoordigers, met vermelding van de rijksregisternummers van de petitionarissen;

3° het verzoekschrift moet een concrete vraag formuleren;

4° het verzoekschrift moet in overeenstemming zijn met het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden;

5° het verzoekschrift moet betrekking hebben op de bevoegdheid van de Federale Staat of de belangen ervan.

Een belangrijke voorwaarde is dus het verwerven van voldoende steun door middel van handtekeningen. Bijgevolg is er sprake van het verwerken en bewaren van persoonsgegevens.

Uit een advies dat de functionaris voor gegevensbescherming (hierna: DPO, *Data Protection Officer*) van de Kamer van volksvertegenwoordigers uitbracht op verzoek van de commissie voor de Verzoekschriften, blijkt dat de verwerking van de persoonsgegevens van een petitionaris die zijn verzoekschrift tot een parlementaire instelling heeft gericht, onder het toepassingsgebied

DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La loi du 2 mai 2019 relative aux pétitions adressées à la Chambre des représentants (ci-après: “loi relative aux pétitions”) prévoit la possibilité pour les pétitionnaires d’être entendus par la Chambre des représentants.

L’article 4 de la loi relative aux pétitions dispose que la pétition doit répondre aux conditions suivantes pour que le pétitionnaire principal soit entendu par la Chambre des représentants. La pétition doit ainsi:

1° être suffisamment soutenue, à savoir être adressée par au moins 25.000 personnes physiques domiciliées en Belgique et âgées de 16 ans accomplis, dont au moins 14.500 domiciliées dans la Région flamande, 2500 dans la Région de Bruxelles-Capitale et 8000 dans la Région wallonne;

2° être adressée par écrit ou par voie électronique, ou par une combinaison de ces deux supports, à la Chambre des représentants, avec mention du numéro de registre national des pétitionnaires;

3° formuler une question concrète;

4° être conforme à la Convention européenne de sauvegarde des droits de l’homme et des libertés fondamentales;

5° relever de la compétence de l’État fédéral ou viser ses intérêts.

Une condition majeure imposée par la loi est donc l’obtention d’un soutien suffisant par le biais de signatures, ce qui implique le traitement et la conservation de données à caractère personnel.

Il ressort d’un avis du délégué à la protection des données (ci-après: “DPO”, *Data Protection Officer*) de la Chambre des représentants, rendu à la demande de la commission des Pétitions, que le traitement des données à caractère personnel d’un pétitionnaire qui a adressé sa pétition à une institution parlementaire relève du champ d’application du règlement général sur la protection des

van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (hierna: AVG) valt.¹ Bijgevolg moet voldaan zijn aan de beginselen inzake rechtmatigheid, transparantie en beperking van de bewaring.

Uit het advies van de DPO blijkt dat het rechtmatigheidsbeginsel als nageleefd kan worden beschouwd.²

De DPO had echter wel opmerkingen over het beginsel inzake transparantie en het beginsel inzake beperking van de bewaring. Momenteel is het zo dat de wet verzoekschriften geen maximale bewaartermijn bepaalt voor het verzamelen van (online) handtekeningen. Wie het onlineplatform gebruikt, kan zelf een termijn kiezen waarbinnen de handtekeningen worden verzameld (zonder limiet) of geen termijn kiezen. Petities kunnen in dat laatste geval dus oneindig lang handtekeningen verzamelen.

De DPO wijst er echter op dat de AVG vereist dat aan de betrokkenen informatie wordt verstrekt omtrent de periode binnen dewelke de persoonsgegevens zullen worden opgeslagen. Er moet een uitdrukkelijke einddatum of toch minstens een uitdrukkelijke bewaarduur worden meegedeeld (transparantiebeginsel).³ Voorts vereist de AVG dat de verwerkingsverantwoordelijke een termijn vaststelt voor het wissen van de gegevens of een periodieke toetsing ervan. Die beperking moet worden vastgesteld in het licht van het doel van de verwerking en naargelang de context (beginsel beperking bewaring).⁴

Dit voorstel beoogt daarom de wet verzoekschriften te wijzigen en een termijn van maximaal twee jaar voor het verzamelen van handtekeningen in de wet in te schrijven.

TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 2

Dit artikel voegt een nieuw lid toe aan artikel 4 van de wet verzoekschriften waarin wordt bepaald dat de maximale termijn voor het verzamelen van handtekeningen in het kader van het recht van de petitionaris om door de Kamer van volksvertegenwoordigers te worden gehoord twee jaar vanaf de eerste handtekening bedraagt.

¹ Advies van de functionaris voor gegevensbescherming, gericht aan de commissie voor de Verzoekschriften van de Kamer van volksvertegenwoordigers, over de gevolgen inzake gegevensverwerking van de beslissing van de commissie om bepaalde verzoekschriften – niettegenstaande de ontbinding van de Kamers – niet vervallen te verklaren (artikel 39.1.a van de AVG).

² *Ibid*, 3.

³ *Ibid*, 3.

⁴ *Ibid*, 4.

gegevens (ci-après: “RGPD”).¹ Par conséquent, il convient de respecter les principes de licéité, de transparence et de limitation de la conservation.

Dans l’avis rendu par le DPO, il apparaît que le principe de licéité peut être considéré comme respecté.²

Le DPO a en revanche formulé des observations à propos des principes de transparence et de limitation de la conservation. À l’heure actuelle, la loi relative aux pétitions ne prévoit pas de durée de conservation maximale pour la récolte de signatures (en ligne). Toute personne utilisant la plateforme en ligne a la possibilité de fixer ou non une période pendant laquelle les signatures seront recueillies (sans imposer de limite). Si aucune période n’est fixée, les signatures peuvent donc être recueillies indéfiniment.

Le DPO souligne toutefois que le RGPD requiert que les personnes concernées soient informées de la période pendant laquelle leurs données à caractère personnel seront conservées. Une date limite explicite ou à tout le moins une durée de conservation explicite doit leur être communiquée (principe de transparence).³ Le RGPD requiert en outre que le responsable du traitement fixe des délais pour l’effacement ou l’examen périodique des données. La limitation de la conservation doit être définie au regard de la finalité du traitement et en fonction du contexte (principe de limitation de la conservation).⁴

La présente proposition vise dès lors à modifier la loi relative aux pétitions afin d’y inscrire une durée maximale de deux ans pour la récolte des signatures.

COMMENTAIRE DES ARTICLES

Article 2

Cet article ajoute un nouvel alinéa à l’article 4 de la loi relative aux pétitions. Un délai maximum sera applicable à la récolte des signatures conditionnant le droit du pétitionnaire à être entendu par la Chambre des représentants. Ce délai sera de deux ans à compter de la première signature.

¹ Avis du délégué à la protection des données à la commission des Pétitions de la Chambre des représentants sur les conséquences en matière de protection des données de la décision de la commission de ne pas déclarer caduques certaines pétitions malgré la dissolution de la Chambre (article 39.1.a du RGPD).

² *Ibid*, 3.

³ *Ibid*, 3.

⁴ *Ibid*, 4.

Overeenkomstig de bepalingen van de AVG moet een dergelijke bewaarbeperking worden vastgelegd in het licht van het doel van de verwerking en naargelang de context ervan. De termijn van twee jaar lijkt redelijk in het kader van het door de Kamer van volksvertegenwoordigers nagestreefde doel van de verwerking ter zake. Binnen dergelijke termijn kan er immers gewaakt worden over het actuele karakter van het verzoek waarop het verzoekschrift betrekking heeft. Bovendien kan er door te werken met een maximale termijn van twee jaar vanaf de eerste handtekening vermeden worden dat er bij de diensten en de commissie Verzoekschriften van de Kamer van volksvertegenwoordigers een geaccumuleerde achterstand bij de behandeling van verzoekschriften zou ontstaan wat zou indruisen tegen de doelstelling om de petitionarissen op tijd een antwoord te bieden.

Franky Demon (cd&v)

Conformément aux dispositions du RGPD, la durée de la conservation doit être limitée à celle qui est nécessaire au regard des finalités et du contexte du traitement. En l'espèce, les finalités du traitement par la Chambre des représentants semblent pouvoir justifier une durée de deux ans. Ce délai offre en effet l'assurance que la demande à laquelle la pétition se rapporte reste d'actualité. En outre, un délai maximum de deux ans à compter de la première signature permet d'éviter l'apparition d'un arriéré dans l'examen des pétitions au sein des services et de la commission des Pétitions de la Chambre des représentants. Un tel arriéré ne serait pas conforme à l'objectif d'informer les pétitionnaires en temps utile du sort réservé à leur démarche.

WETSVOORSTEL**Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid zoals bedoeld in artikel 74 van de Grondwet.

Art. 2

Artikel 4 van de wet van 2 mei 2019 betreffende de bij de Kamer van volksvertegenwoordigers ingediende verzoekschriften, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 29 november 2022, wordt aangevuld met een lid, luidende:

“De maximale termijn voor het verzamelen van het vereiste aantal handtekeningen zoals bepaald in het eerste lid, 1°, overeenkomstig de bepalingen in het eerste lid, 2°, en het bewaren van de gegevens ter zake bedraagt twee jaar vanaf de datum van de eerste handtekening.”

4 november 2024

Franky Demon (cd&v)

PROPOSITION DE LOI**Article 1er**

La présente loi règle une matière visée à l'article 74 de la Constitution.

Art. 2

L'article 4 de la loi du 2 mai 2019 relative aux pétitions adressées à la Chambre des représentants, modifié en dernier lieu par la loi du 29 novembre 2022, est complété par un alinéa rédigé comme suit:

“La récolte du nombre de signatures requis par l'alinéa 1er, 1°, conformément aux dispositions de l'alinéa 1er, 2°, ainsi que la conservation des données correspondantes, ne peuvent excéder un délai de deux ans à compter de la date de la première signature.”

4 novembre 2024